

НАСЕЛЕНИЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Брой и структури на населението

Към 31 декември 2016 г. населението на област Пазарджик е 260 814 души, което представлява 3.7% от населението на България и нарежда областта на 7-мо място по брой на населението непосредствено след областите София (столица), Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора и Благоевград. В сравнение с 2015 г. населението на областта намалява с 2 816 души, или с 1.1% (за 2015 г. е било 263 630).

1. Население в област Пазарджик към 31.12. по години и пол

Години	(Брой)		
	Общо	Мъже	Жени
2014	266 549	130 829	135 720
2015	263 630	129 319	134 311
2016	260 814	127 882	132 932

Мъжете са 127 882 (49.0%), а жените - 132 932 (51.0%), или на 1 000 мъже се падат 1 039 жени.

Продължава процесът на остаряване на населението, който се изразява в увеличаване на дела на населението на 65 и повече навършени години.

В края на 2016 г. лицата на 65 и повече навършени години са 52 075, или 20.0% от населението в областта. В сравнение с 2015 г. делът на населението в тази възрастова група нараства с 0.3 процентни пункта.

Процесът на остаряване е по-силно изразен сред жените, отколкото сред мъжете. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 23.6%, а на мъжете - 16.2%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея по-ниската средна продължителност на живота при тях.

В регионален аспект делът на лицата на 65 и повече навършени години е най-висок в областите Видин (28.9%), Габрово (27.9%), Кюстендил и Ловеч - по 26.4%. Общо в осемнадесет области този дял е над средния за страната. Най-нисък е делът на възрастното население в областите София (столица) - 17.0%, и Варна - 18.3%.

Общо за ЕС-28 относителният дял на населението на 65 и повече навършени години е 19.2%. Най-висок е този дял в Италия (22.0%), следвана от Гърция (21.3%) и Германия (21.1%). Общо в шест страни, включително и България, делът на възрастното население е над 20.0%.

Към 31.12.2016 г. децата до 15 години са 38 948, или 14.9% от общия брой на населението в област Пазарджик. За страната този показател е 14.1%.

Относителният дял на населението под 15 години е най-висок в областите Сливен - 18.2%, и Бургас - 15.4% от населението на областта. Общо в петнадесет области този дял е под общия за страната, като най-нисък е в областите Габрово - 11.4%, и Смолян - 11.5%.

Делът на най-младото население в ЕС-28 в началото на 2016 г. е 15.6%, като най-нисък е в Германия (13.2%) и Италия (13.7%), а най-висок е в Ирландия (21.9%) и Франция (18.5%).

Към 31.12.2016 г. **общият коефициент на възрастова зависимост¹ в област Пазарджик е 53.6%**, при 53.4% за страната.

Това съотношение е по-благоприятно в градовете - 52.2%, отколкото в селата - 56.0%. Общо в двадесет и четири области на страната този показател е над 50.0%, като най-неблагоприятно е съотношението в областите Видин (69.2%), Ловеч (65.7%) и Габрово (64.6%), а най-благоприятно - в областите София (столица) - 45.3%, и Благоевград - 49.0%.

Остаряването на населението води до повишаване на неговата **средна възраст**, която за област Пазарджик през 2016 година е 43.2 г., като при мъжете е 41.3 г., а при жените - 45.0 г.

Процесът на остаряване в област Пазарджик се проявява както в селата, така и в градовете, като в селата средната възраст на населението е с 1.1 години по-висока в сравнение с тази в градовете. В селата средната възраст на населението е 43.9 години, а в градовете - 42.8 години.

Тенденцията на остаряване на населението води до промени и в неговата основна възрастова структура - **под, във и над трудоспособна възраст**. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват както остаряването на населението, така и законодателните промени² при определянето на възрастовите граници при пенсиониране. За 2016 г. тези граници за населението в трудоспособна възраст са - до навършването на 60 години и 10 месеца за жените и 63 години и 10 месеца за мъжете.

Населението в трудоспособна възраст към 31.12.2016 г. е 157 885 души или 60.5% от населението за област Пазарджик, като мъжете са 84 066, а жените - 73 819. Броят на трудоспособното население намалява с 2 295 души, или с 1.4% през 2016 г. спрямо предходната година.

Към края на 2016 г. в над трудоспособна възраст са 61 457 души, или 23.6%, а под трудоспособна възраст - 41 472 души, или 15.9% от населението на областта.

2. Население под, във и над трудоспособна възраст в област Пазарджик към 31.12. по години

(Брой)

Години	Общо	Възrastови групи		
		под трудоспособна възраст	във трудоспособна възраст	над трудоспособна възраст
2014	266 549	42 398	162 658	61 493
2015	263 630	41 894	160 180	61 556
2016	260 814	41 472	157 885	61 457

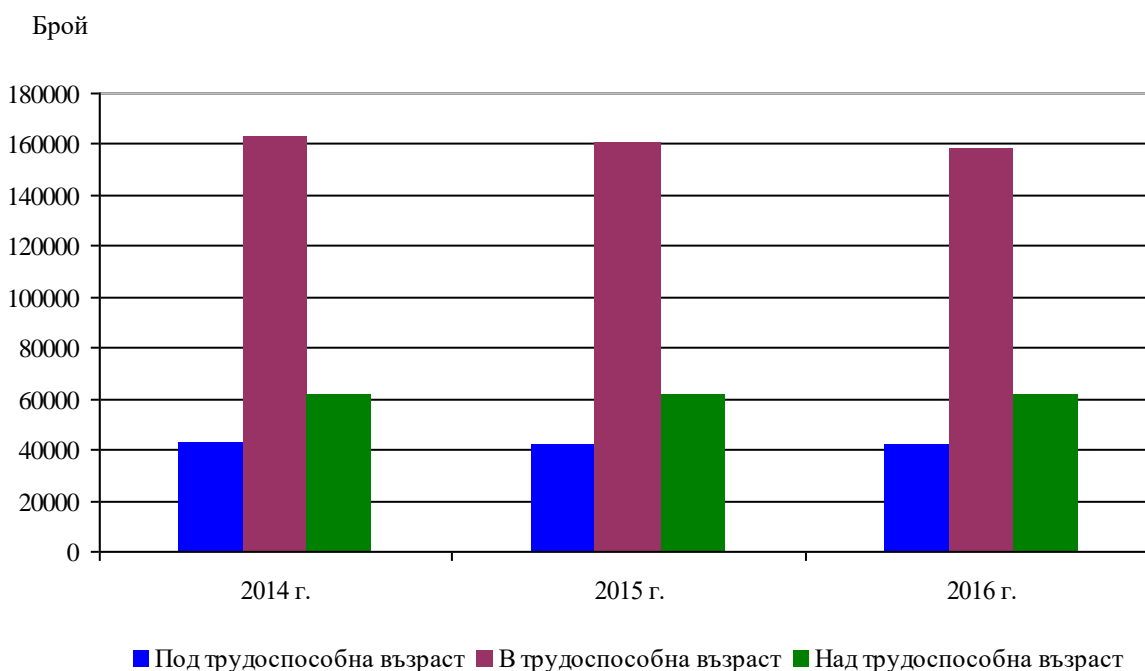
Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез **коефициента на демографско заместване**, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 години) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 години). Към 31.12.2016 г. за област Пазарджик това съотношение е 69, при 63 за страната.

¹ Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години). Изчислява се в проценти.

² Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 година).

Най-благоприятно е съотношението в областите Сливен - 81, Пазарджик и Варна - по 69. Най-нисък е този показател в областите Смолян - 44, и Габрово и Кюстендил, където 100 лица, излизащи от трудоспособна възраст, се заместват от 48 лица, влизащи в трудоспособна възраст.

Фиг.1. Население под, във и над трудоспособна възраст в област Пазарджик

Териториално разпределение на населението

Към края на 2016 г. населените места в България са 5 256, от които 257 са градове и 4 999 - села.

Населените места без население са 157. Най-голям е техният брой в областите Габрово, Велико Търново и Кърджали - съответно 59, 55 и 10.

В 1 148, или в 21.8% от населените места, живеят от 1 до 49 души включително.

С население над 100 хил. души са шест града в страната, в които живеят 33.8% от населението на страната.

Към края на 2016 г. страната е разделена на 6 статистически района, 28 области и 265 общини.

Най-малка по брой на населението е област Видин, в която живеят 88 867 души, или 1.3% от населението на страната, а най-голяма е област София (столица) - 1 323 637 души (18.6%). В шестнадесет области населението е под 200 хил. души и общо в тях живеят 30.2% от населението на страната. С брой на населението от 200 хил. до 300 хил. души са шест области, които обхващат 20.3% от населението на страната. Шест са областите с брой на населението над 300 хил. души, като в първите три от тях - София (столица), Пловдив и Варна, живее повече от една трета от населението на страната (34.8%).

Само една област - София (столица), увеличава населението си през 2016 г. спрямо 2015 г. - с

0.3%. При всички останали области има намаление, като най-голямо е за областите Видин - 2.6%, и Кюстендил - 2.0%.

Неравномерно е разпределението на населението и по общини. В 70 общини с население под 6 000 души живеят едва 3.8% от населението на страната. В същото време в деветте общини с население над 100 хил. души живеят 40.7% от населението на страната. Най-голяма по брой на населението е Столична община (1 323 637), следват общините Варна (343 991) и Пловдив (343 424). Най-малката община по брой на населението е Трекляно - 835 души.

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

Към края на 2016 г. населените места в област Пазарджик са 117, от които 13 са градове и 104 - села. В четири населени места, или в 3.4% живеят от 1 до 50 души. В съответствие с административно-териториалното устройство областта е разделена на 12 общини.

В края на 2016 г. в градовете живеят 163 074 души, или 62.5% от населението на областта, а в селата - 97 740 или 37.5%. Разпределението на населението между градовете и селата в края на годината е резултат от неговото естествено и механично движение.

С население над 10 хил. души са шест общини в областта, в които живее 85.8% от населението.

Най-малка по брой на населението е община Стрелча, в която живеят 4 593 души, или 1.8% от населението на областта, а най-голяма е община Пазарджик - 109 413 души (42.0%).

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умираания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документните образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са: Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението Образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Национален осигурителен институт; Министерство на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.